

Succes!

Rekenen

1F R5

De deur uit

Dit boekje gaat over een dagje uit en vakantie. Over hoe je reistijd en kosten uitrekent.



Taal voor
het Leven



1F R5

Katern niveau 1F, *De deur uit*

Dit boekje is onderdeel van de methode Succes!

Met dit boekje kun je oefenen met rekenen.

De niveaus van dit boekje voor taal en rekenen zijn:

- Taal: 1F
- Rekenen: 1F

Rekendoelen:

Op niveau 1F reken je in herkenbare situatie met weinig hulp.

Je oefent met:

- Rekenen 'naar verhouding' en vergelijken van verhoudingen
- Rekenen met schaal en afstand
- Lezen van kaarten en plattegronden
- Rekenen met oppervlakte
- Meten en rekenen met lengte
- Lezen van informatie uit tabellen en schema's
- Rekenen met tijd
- Rekenen met geld

Achterin het boekje staat een instructie voor de begeleider. Neem deze vooraf door. Daarin staan algemene aanwijzingen en aanwijzingen bij sommige opdrachten.

VOORUITKIJKEN



Bespreek de afbeeldingen.

- Ga jij wel eens een dagje uit?
- Of wil je een dagje uit?
- Waar ga je graag naartoe?
- Ga je wel eens op vakantie?
- Met wie wil je wel op vakantie?

In dit boekje staan de volgende onderwerpen:

- | | | |
|--------------------------|-------------------------------------|-------|
| <input type="checkbox"/> | 1 Op bezoek bij een vriendin | p. 4 |
| <input type="checkbox"/> | 2 Naar een meezingfestival | p. 8 |
| <input type="checkbox"/> | 3 Dagje uit in Amsterdam | p. 12 |
| <input type="checkbox"/> | 4 Op vakantie | p. 16 |

Welke onderwerpen vind je interessant?
Kruis ze aan.

1. OP BEZOEK BIJ EEN VRIENDIN

OPDRACHT 1

Wie van jouw vrienden of vriendinnen woont het verste weg?

- Hoe ga je naar deze vriend of vriendin toe?

- Hoe lang ben je dan onderweg?



OPDRACHT 2

Annelies gaat op bezoek bij haar vriendin Maja.

Ze neemt de bus.

Hiernaast zie je de vertrektijden van de bus.

Annelies wil de bus van 10:03 uur nemen.

Vanaf haar huis is het ongeveer 10 minuten lopen naar de bushalte.

- Hoe laat moet Annelies vertrekken om de bus te halen?

De bus komt om 10:38 uur aan voor de deur van Maja.

- Hoe lang is Annelies in totaal onderweg geweest?


Annelies zegt:

'Tussen 7:00 en 8:00 uur gaat er elke 10 minuten een bus.'

Bekijk de vertrektijden van de bus en maak de zinnen hieronder af:

- Tussen 9:00 en 12:00 uur gaat er elke _____ minuten een bus.
- Tussen 12:00 en 13:00 uur gaat er elke _____ minuten een bus.

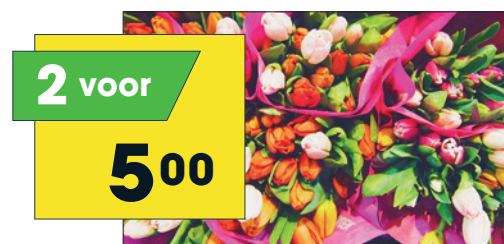
Wat kun je zeggen over de vertrektijden van de bussen tussen 8 en 9 uur?

	
UUR	minuut
7	03 13 23 43 53
8	03 17 33 48
9	03 23 43
10	03 23 43
11	03 23 43
12	03 33
13	03 33

OPDRACHT 3

Annelies neemt een bos tulpen mee voor Maja.
Eén bos tulpen kost bij de supermarkt 3 euro.
De tulpen zijn nu in de aanbieding: 2 voor 5 euro.

- Wat doe jij? Koop je 1 of 2 bossen?
Bespreek samen waarom.



Bij de bloemenkraam kun je drie bossen tulpen kopen voor €7,-.

- Waar zijn de tulpen goedkoper? Bij de supermarkt of bij de bloemenkraam?
Leg uit hoe je het antwoord hebt berekend.

**NAAR VERHOUDING**

Je kunt de prijzen van producten op verschillende manieren vergelijken.

Appels (los)

1 kg
€1,50

**Zak appels**

2,5 kg
€3,50



Welke appels zijn goedkoper?

1: vergelijk alleen de prijs

De zak appels kost meer dan 1 kg appels los.

1 kg appels (los) is dus goedkoper.

2: vergelijk *naar verhouding* door het gewicht gelijk te maken.

1 kg appels los kost €1,50.

2,5 kg appels los kosten dan: $€1,50 + €1,50 + €0,75 = €3,75$

De zak met 2,5 kg appels is *naar verhouding* goedkoper.

➔ Zie: Rekenkaart

OPDRACHT 4

Welk product is naar verhouding goedkoper?

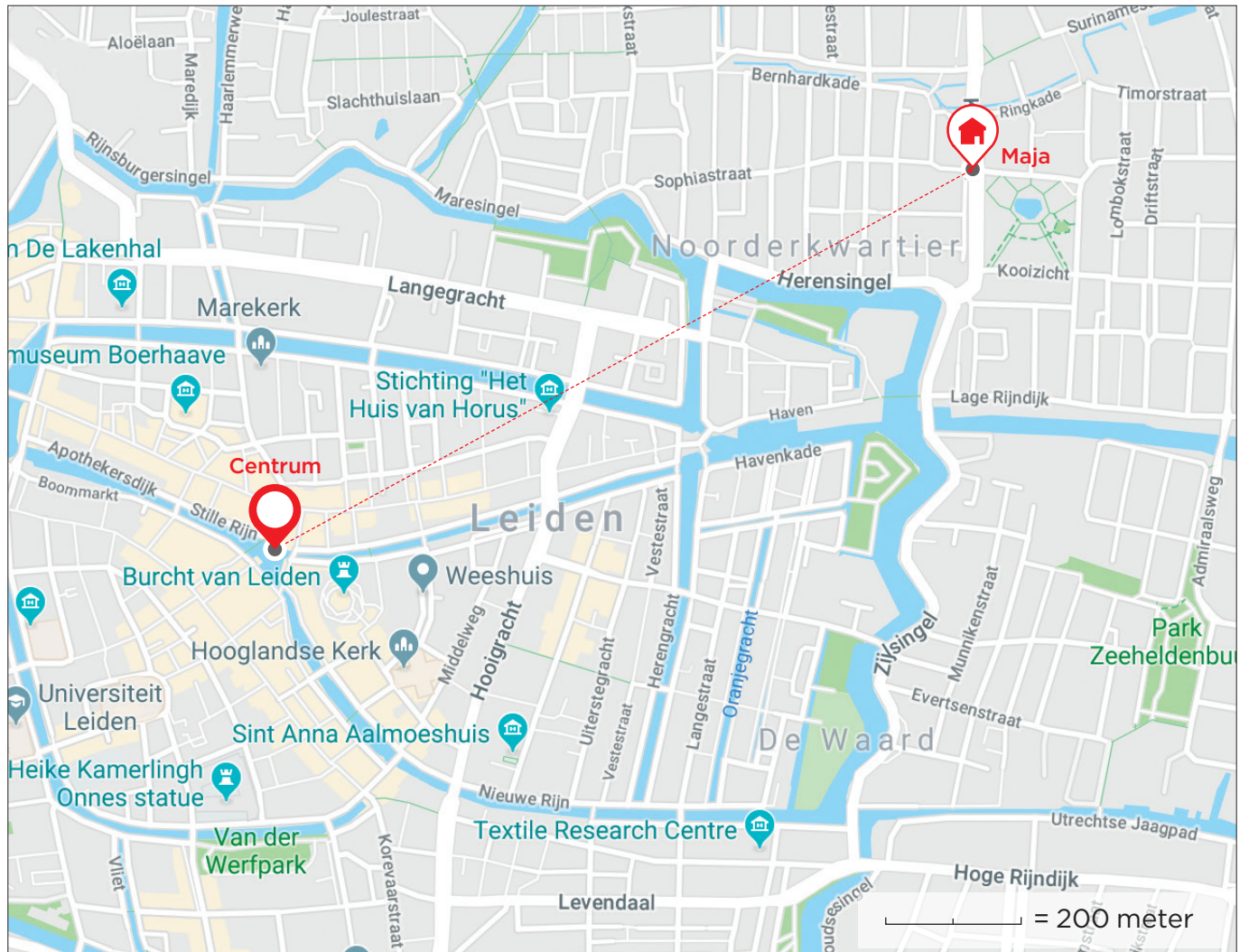
Schrijf je berekening op.

- Bananen 1 kg voor €1,95 OF Bananen 1,5 kg voor €3,00
- Sokken 3 paar voor €4,00 OF Sokken 5 paar voor €7,50

OPDRACHT 5

Annelies en haar vriendin gaan naar de stad.
Bekijk het kaartje hieronder.

- Wat betekent het lijntje met 200 m onderaan de kaart?



Annelies en Maja lopen naar het centrum van de stad.
Op de kaart zie je een rode lijn van het huis van Maja tot het centrum.

- Hoe lang is deze lijn op de kaart? Meet het met een liniaal. _____ cm.
- Hoe lang is deze afstand in het echt? _____ m.

Annelies zegt:

'Als we naar het centrum lopen is de afstand wel langer.'

- Ben je het met Annelies eens?
Leg ook uit waarom.

2. NAAR EEN MEEZINGFESTIVAL

OPDRACHT 8

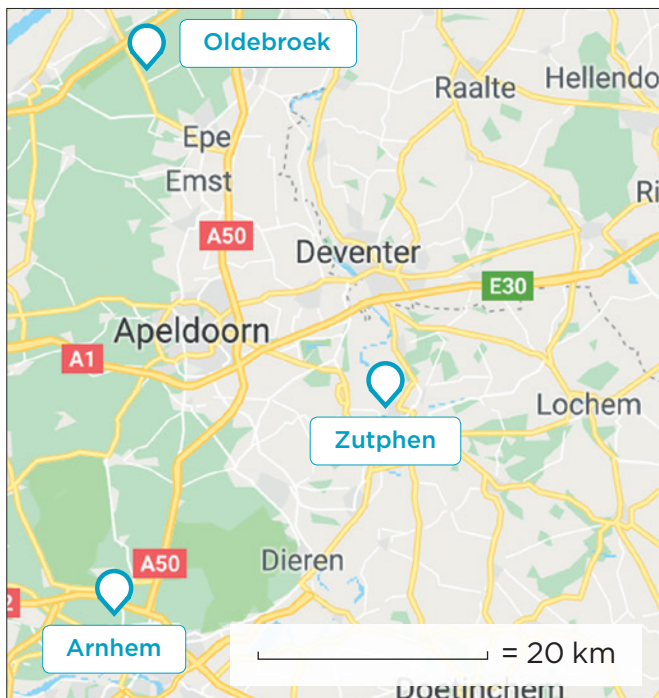
Francis en Alida gaan naar het grote Meezingfestival.

Ze kunnen kiezen uit twee mogelijkheden:

In Oldebroek op 31 augustus of in Arnhem op 7 september.

Francis en Alida wonen in Zutphen.

- Gebruik het kaartje om te schatten hoeveel kilometer het ongeveer is van Zutphen naar elk van deze plaatsen?



- Zoek op *internet* uit hoe lang de reistijd is van Zutphen naar het Meezingfestival. Ga naar www.google.com/maps, klik op het pijltje voor route en en typ de juiste plaatsnamen in. Vul het schema hieronder in.

	reistijd met auto	reistijd met OV
Zutphen - Oldebroek		
Zutphen - Arnhem		

- Waar kunnen Alida en Francis volgens jou het best naar het Meezingfestival gaan? Bespreek het samen.

OPDRACHT 9

Op de website vindt Francis deze informatie over het grote Meezingfestival.

	31 augustus	7 september
Locatie	Oldebroek, Mega-tent	Arnhem, Gelredome
Zaal open	18:30 uur	17:45 uur
Start uitzending Radio	19:00 uur	18:30 uur
Start Meezing festival	20:00 uur	19:45 uur
Eind	01:00 uur	23:00 uur

- Hoe lang duurt het Meezingfestival in Oldebroek? En in Arnhem?

- Wat is volgens jou een goede tijd om aan te komen op het festival?
Leg ook uit waarom je dat vindt.

- Hoe laat moeten Francis en Alida ongeveer van huis vertrekken om op tijd bij het festival aan te komen? _____

Gebruik je antwoorden van opdracht 8.

OPDRACHT 10

De kaarten voor het festival in Oldebroek kosten 25 euro per persoon.
Hieronder zie je de prijzen voor het Gelredome.

Staanplaats	Zitplaats - West tribune	Zitplaats - Oost tribune
Toegangsk kaart Rang 1 - Staanplaats Ingang L	Toegangsk kaart Rang 1 - Zitplaats Vak 106 - Ingang F	Toegangsk kaart Zitplaats Vak 120 - Ingang P
€ 36,50	€ 31,50	€ 19,00
€ 35,00 + € 1,50 servicekosten	€ 30,00 + € 1,50 servicekosten	€ 17,50 + € 1,50 servicekosten

- Wat is de laagste prijs voor een kaartje in het Gelredome? _____

- Wat is de hoogste prijs? _____

- Wat is het verschil in prijs met een kaartje in Oldebroek? _____

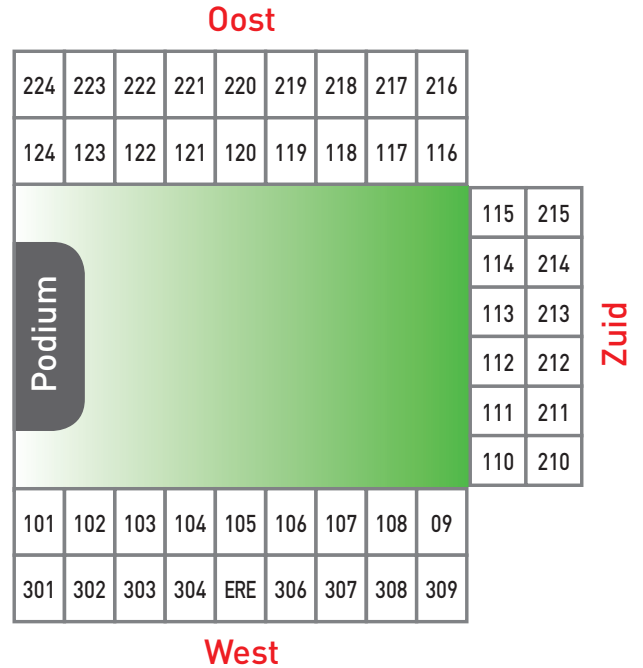
OPDRACHT 11

Hier zie je een plattegrond van het Gelredome.

- In welk vak zou jij het liefst willen zitten?
Waarom daar?

Je kunt ook in het midden op het veld staan.
Deze plaatsen zijn het duurst.

- Waarom denk je dat dat zo is?



OPDRACHT 12

In Oldebroek is het festival in een Megatent.

Alida leest dat de oppervlakte van die tent 5000 vierkante meter (m²) is.

Ze vraag zich af hoe lang en hoe breed de tent dan is.

- Wat betekent vierkante meter? Bespreek het samen.
- Hoe lang en hoe breed kan deze tent zijn? _____

OPDRACHT 13 | Lengte en breedte vinden: zo doen zij het

Hier zie je hoe Francis en Alida uitrekenen hoe lang en hoe breed de tent kan zijn.



Alida:
Ik probeerde eerst $2 \times 25 = 50$.
Maar het moest 5000 worden.
Dus toen deed ik 20×25 dat is 500. Dan is 200×25 dus 5000.
De tent is dan 200 meter lang en 25 meter breed.



Francis:
Ik zie meteen dat 5000 de uitkomst is van 5×1000 maar dan is de tent wel heel smal en heel lang. Dat kan niet kloppen.
 10×500 is ook 5000.
Dat zou kunnen maar dan is de tent ook nog lang en smal.
 $100 \times 50 = 5000 \text{ m}^2$.
De tent is dan 100 m lang en 50 meter breed dat zou goed kunnen.

Staat jouw manier er ook bij?

Wat deed jij hetzelfde? Wat deed jij anders?

OPDRACHT 14

Gebruik een meetlint en plak met tape een vierkant van 1 m bij 1 m op de vloer.

- Hoeveel mensen kunnen er in dat vierkant van 1 m² staan? Probeer het uit. _____
- Hoeveel mensen kunnen er dan staan op 5000 m²? _____

In het Gelredome passen maximaal 34.000 mensen. Er zijn 22.000 zitplaatsen.

- Hoeveel mensen staan er dan op het veld? _____

Het veld is 105 m lang en 68 m breed.

- Hoeveel ruimte is er ongeveer per persoon als het veld volstaat? _____

OPDRACHT 15

Op het festival kun je alleen met munten betalen.

Deze munten koop je bij de kassa.

De munten kosten €2,50 per stuk.

Francis en Alida bekijken eerst de prijslijst bij de bar.

- Hoeveel kost elk product in euro's?

Frisdrank, Bier € _____
 Wijn € _____
 Sterke drank € _____
 Zakje chips € _____



Je blijft 3 uur op het festival.

- Hoeveel munten koop je dan? _____
- Wat kan je voor 10 munten kopen?
Bedenk verschillende mogelijkheden.

3. DAGJE UIT IN AMSTERDAM

OPDRACHT 16

Oma Janny Pieters is jarig.

Ze gaat met haar hele familie een dagje uit naar Amsterdam.

Bekijk het kaartje. Je ziet wie bij de familie horen en in welke plaatsen ze wonen.



- Hoeveel volwassenen en hoeveel kinderen heeft de familie Pieters? _____
- Wie moeten het verste reizen naar Amsterdam? _____
- Vanuit welke plaats ben je het minst lang onderweg? _____

OPDRACHT 17

De familie heeft om 10 uur afgesproken op het Centraal Station van Amsterdam. René uit Leiden heeft opgezocht welke treinen zijn gezin kan nemen.

08:32 → 09:25	🕒 0:53	💰 1×	🗳️ 1	>
🚆 Intercity + 🚆 Intercity				
09:02 → 09:51	🕒 0:49	💰 2×	🗳️ 1	>
🚆 Intercity + 🚆 Intercity + 🚆 Intercity				
09:02 → 09:55	🕒 0:53	💰 1×	🗳️ 1	>
🚆 Intercity + 🚆 Intercity				



- Bekijk de mogelijkheden. Wat zijn de verschillen? Bespreek het samen.
 - Welk reis vind jij beter? Waarom?
-

OPDRACHT 18 - internet opdracht

Angela en Marc uit Zwolle gaan liever met de auto naar Amsterdam.

- Welke redenen kun je hiervoor bedenken? Bespreek het samen

Ze vertrekken met de auto vanaf Lombokstraat 3 in Zwolle.

Ze parkeren in de parkeergarage Amsterdam Centraal bij het station.

- Gebruik een kaart of een routeplanner op internet om uit te zoeken hoe lang de reis duurt.
-

- Zoek ook uit hoe lang de reis met het openbaar vervoer (OV) duurt.
-

- Wat vind jij de beste keuze: auto of openbaar vervoer? Vertel ook waarom.

- Zoek ook voor de andere gezinnen uit wat de reistijd is met de auto en met het OV.


OPDRACHT 19

Oma Janny denkt na over het programma van de dag.

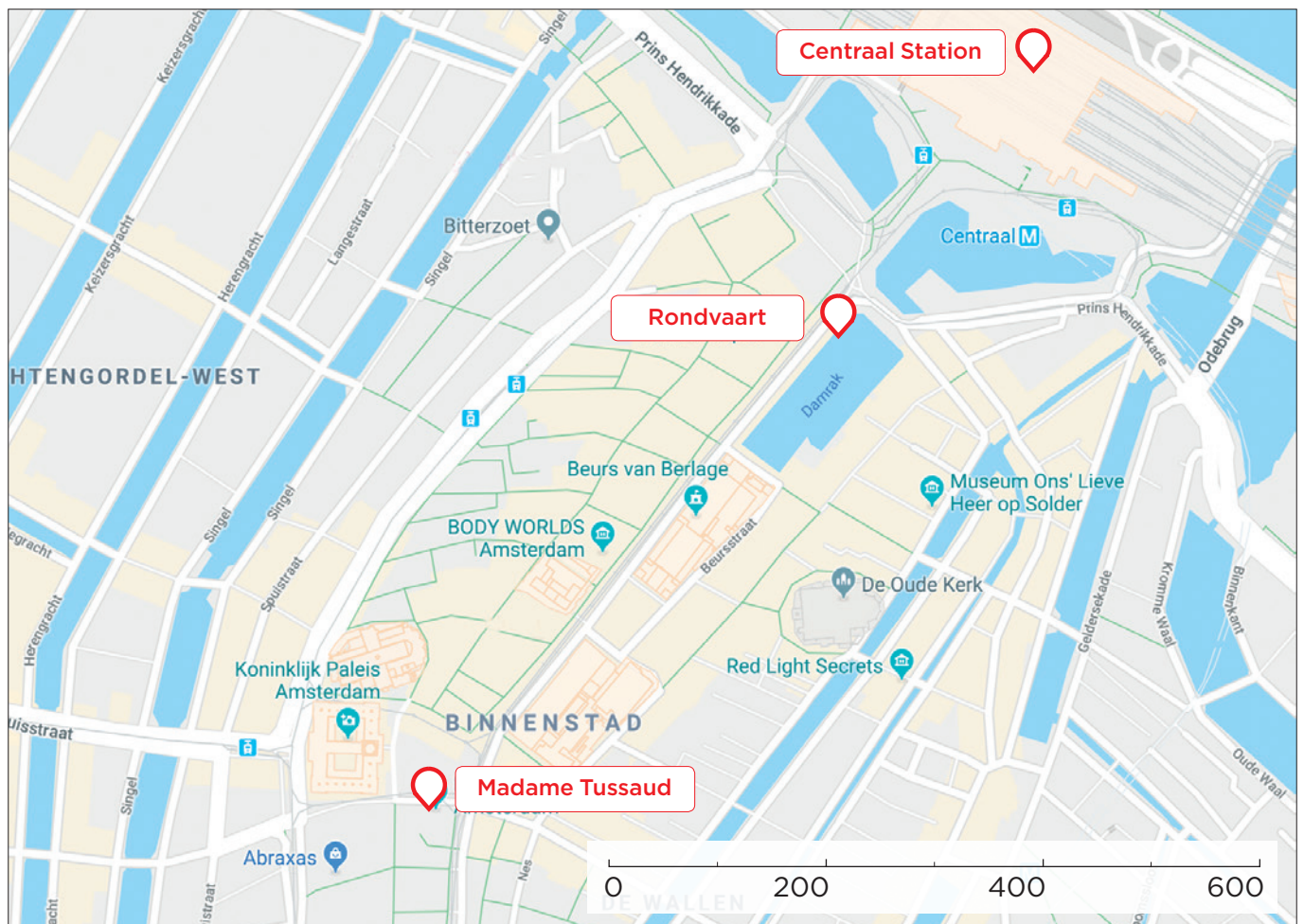
Dit willen ze doen:

- 10:00 uur verzamelen op het station.
- Bezoek aan het wassevenbeeldenmuseum Madame Tussauds
- Een rondvaart maken van 1 uur
- Om ongeveer 16:00 uur naar huis vertrekken vanaf het station

Maak een programma voor de dag. Vergeet de pauzes om te eten niet. Zet bij elke activiteit hoe laat die begint en hoe lang die duurt.



Gebruik het kaartje om uit te zoeken hoeveel tijd er nodig is om van de ene plek naar de andere te lopen.



OPDRACHT 20

Oma Janny koopt voor iedereen een ticket voor het museum en de rondvaart.

TICKET	PER PERSOON	PER KIND
		(5 t/m 15 jaar)
Wassenbeelden Museum	€ 18,25	€ 15,25
Wassenbeelden Museum & Amsterdam Dungeon	€ 29,00	€ 24,00
Wassenbeelden Museum & Amsterdam Dungeon & Rondvaart	€ 42,50	€ 35,50
Wassenbeelden Museum & Rondvaart	€ 25,00	€ 21,00

Kinderen tot 4 jaar mogen de attractie gratis bezoeken

- Hoeveel betaalt zij in totaal voor de kaartjes? _____

OPDRACHT 21

Voordat iedereen weer naar huis gaat, drinken ze nog wat bij het station.

Dit is de rekening.

- Hoeveel drankjes staan er op de rekening?

Ze delen de rekening.

Elk gezin betaalt evenveel.

Oma hoeft niet te betalen.

- Hoeveel moet elk gezin betalen?

Freek en Suzan vinden het niet eerlijk om de rekening te delen.

Zij hebben 1 bier en 1 spa rood gedronken en ze hebben geen bitterballen gegeten.

- Hoeveel betalen zij te veel als de rekening gedeeld wordt? _____

- Wat vind jij een eerlijke manier om rekening met een groep te delen?

Café Spoorzicht			

Tafelnummer: 34			
Warme chocolademelk	1 x	3,25	3,25
Appelsap	3 x	2,50	7,50
Witbier	1 x	3,50	3,50
Fanta	2 x	2,50	5,00
Spa rood	2 x	2,50	5,00
Glas witte wijn	1 x	4,50	4,50
Bitter lemon	1 x	2,50	2,50
Bier van de tap	1 x	2,75	2,75
Portie bitterballen	4 x	9,00	36,00
Totaal			€ 70,00



4. OP VAKANTIE

OPDRACHT 22

Hakim, zijn vrouw en drie kinderen gaan 8 dagen (7 nachten) op vakantie.

Ze vliegen naar Italië en slapen in een stacaravan.

Ze weten nog niet op welke datum ze vertrekken.

- Waar moeten ze op letten bij het kiezen van een datum? Bespreek het samen.
- Hieronder zie je een tabel met prijzen van vliegtickets. Bespreek deze samen.

heenreis	terug wo 17 jul	terug do 18 jul	terug vr 19 jul	terug za 20 jul	terug zo 21 jul	terug ma 22 jul	terug di 23 jul
wo 10 jul	€ 89	€ 89	€ 89	€ 89	€ 89	€ 89	€ 89
do 11 jul	€ 107	€ 107	€ 107	€ 107	€ 107	€ 107	€ 107
vr 12 jul	€ 136	€ 136	€ 136	€ 136	€ 136	€ 136	€ 136
za 13 jul	€ 155	€ 155	€ 155	€ 155	€ 155	€ 155	€ 155
zo 14 jul	€ 120	€ 120	€ 120	€ 120	€ 120	€ 120	€ 120
ma 15 jul	€ 136	€ 136	€ 136	€ 136	€ 136	€ 136	€ 136
di 16 jul	€ 107	€ 107	€ 107	€ 107	€ 107	€ 107	€ 107

- Het gezin vertrekt op donderdag 11 juli. Op welke datum reizen ze dan terug?

Hoeveel kost deze reis per persoon? _____

- Op welke andere dagen kunnen ze reizen? Omcirkel de data in de tabel.
Hoeveel is het verschil in prijs tussen de duurste en de goedkoopste reis per persoon?

En voor het hele gezin? _____

- Welk advies geef je het gezin van Hakim?
Op welke data kunnen zij het beste reizen? _____
- Bereken de kosten voor deze reis voor het hele gezin.
De boekingskosten zijn €29,-.
Het meenemen van 2 grote koffers kost €25,- per stuk. Op de heenreis en ook op de terugreis.

Hoeveel kost de reis in totaal? _____

OPDRACHT 23

Elke passagier mag op deze vlucht 1 stuk handbagage meenemen.

Deze tas of koffer mag maximaal 55 cm bij 35 cm bij 20 cm groot zijn.

Als de koffer kleiner is dan 45 cm bij 36 cm bij 20 cm past die onder de stoel.

Hakim wil een nieuwe kleine koffer kopen als handbagage.



SuitCase
EasyTravel Black

~~49,90~~ **44,90**

gewicht	1,6 kg
inhoud	23 liter
hoogte	42 cm
breedte	34 cm
diepte	19 cm



SuitCase
GoGoTravel Red

59,00

gewicht	2,2 kg
inhoud	35 liter
hoogte	55 cm
breedte	35 cm
diepte	20 cm



SuitCase
GoEASYTravel Gold

~~49,95~~ **34,00**

gewicht	2,4 kg
inhoud	32 liter
hoogte	52 cm
breedte	34 cm
diepte	20 cm

- Bekijk de koffers. Mogen ze allemaal mee als handbagage?

Welke passen onder de stoel? _____

- Welke koffer vind jij de beste? Waarom?

- Mogen jouw eigen tassen als handbagage mee in het vliegtuig?
Bespreek samen hoe je dit kunt uitzoeken.

OPDRACHT 24

In de handbagage mag je vloeistof meenemen in verpakkingen van maximaal 100 milliliter.

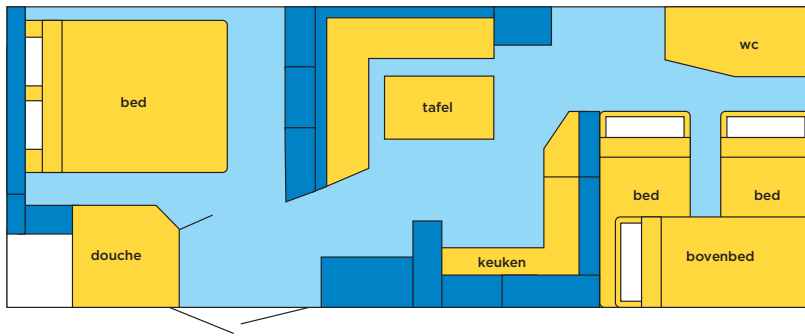
Bekijk op internet verpakkingen van tandpasta, crème, parfum en deodorant.

- Mag je deze verpakkingen meenemen in je handbagage?
Bespreek het samen.



OPDRACHT 25

Dit is de plattegrond van de stacaravan die de familie huurt in Italië.



- Hoeveel personen kunnen in deze stacaravan slapen? _____
- Hoe lang en hoe breed is deze stacaravan ongeveer?

Bespreek samen hoe je dit hebt uitgezocht.

In de folder staat dat de oppervlakte van de caravan 24 m^2 is.

- Klopt dat met de lengte en de breedte die jij hebt gevonden?
Leg je antwoord uit.



OPPERVLAKTE

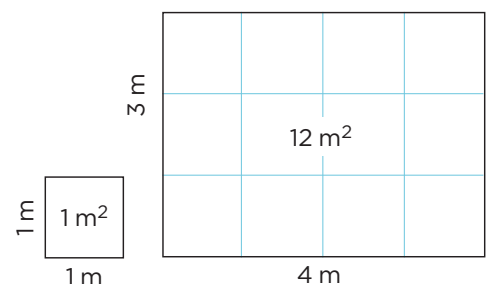
Oppervlakte kun je **meten** met **vierkante meters**.
Je meet met een vierkant van 1 m breed en 1 m lang.
De oppervlakte van dit vierkant is 1 vierkante meter.
1 vierkante meter schrijf je zo: **1 m^2** .

Je kunt de oppervlakte van een **rechthoek** ook uitrekenen.

Je berekent dan **lengte x breedte**.

Lengte en breedte moeten dan in *meters* zijn.

De oppervlakte van de rechthoek hiernaast is $3 \times 4 = 12 \text{ m}^2$.



Zie: Rekenkaart

OPDRACHT 26

Is de ruimte waar je nu bent groter of kleiner dan de stacaravan? _____

- Hoe heb je dat geschat? Bespreek het samen.

Meet de lengte en de breedte van de ruimte waar je nu bent.

- Lengte _____ meter
- Breedte _____ meter



Maak hieronder een tekening op schaal van deze ruimte. Elk vakje is in het echt 1 meter lang en 1 meter breed.

- Wat is de oppervlakte van de ruimte in vierkante meter? _____
- Hoeveel mensen zouden hier kunnen slapen? _____
Teken de bedden in de plattegrond.

OPDRACHT 27

De stacaravan van Hakim staat op een mooie plek in de schaduw.
Hieronder zie je de plattegrond van die plek.

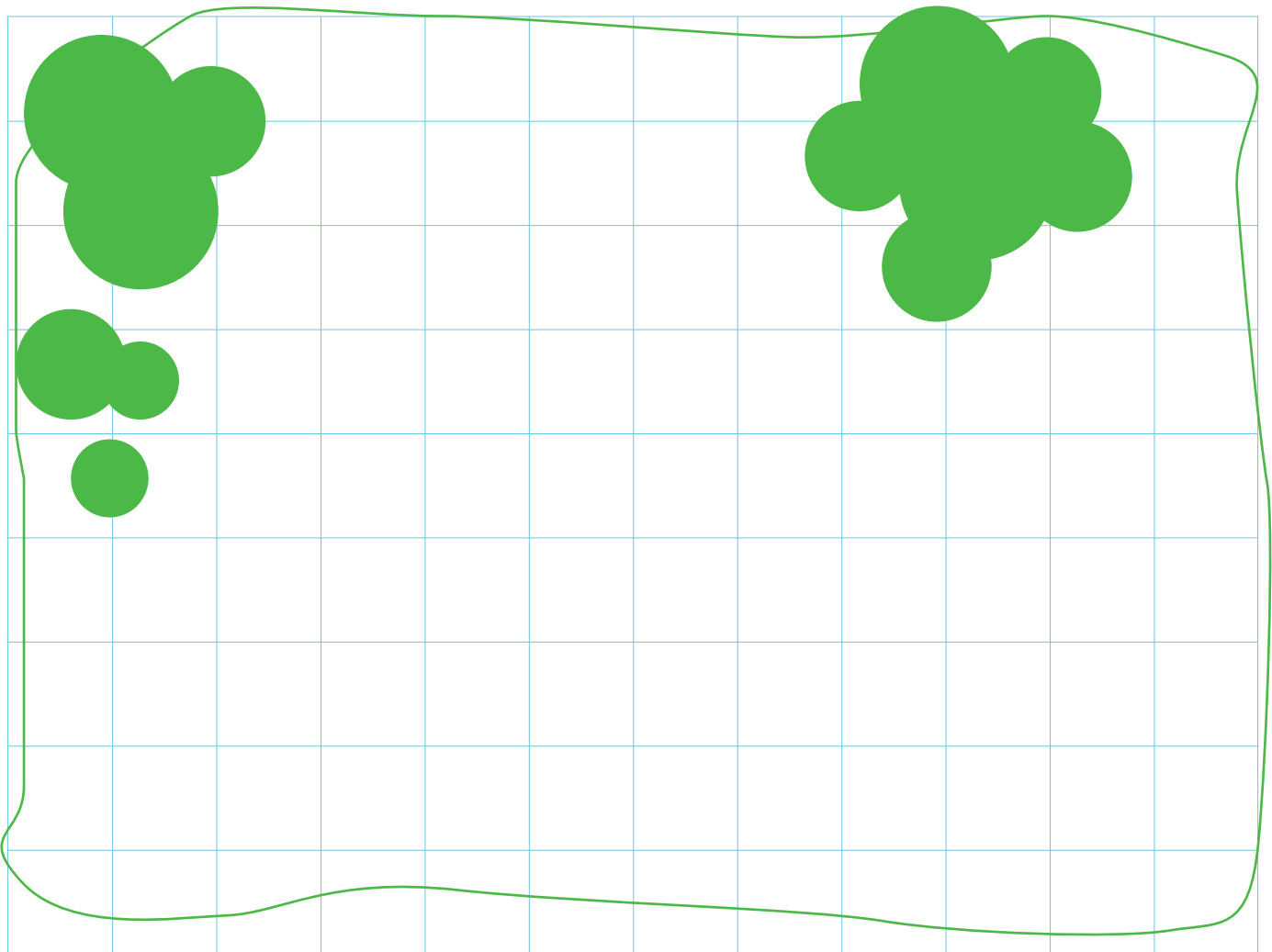
Elk vierkantje is: 1 meter bij 1 meter.

- Teken de stacaravan in de plattegrond.
De stacaravan is 8 meter lang en 3 meter breed.

Er zijn ook een tafel en 5 stoelen voor buiten.

De tafel is 2 bij 1 meter en de stoelen zijn 70 bij 70 centimeter.

- Teken de tafel en stoelen ook in de plattegrond.







- Is er ook nog ruimte voor een auto op de plek? _____

OPDRACHT 28

Op de camping kun je verschillende stacaravans huren.

- Waar zou jij op letten als je een stacaravan kiest? Bespreek het samen.

Bekijk hieronder welke stacaravans je kunt huren.

Stacaravan Outdoor - 24m ²	Stacaravan Veranda Blanc - 24m ²	Stacaravan Oase Grande - 30m ²	Stacaravan Treehouse - 25m ²
 <p>❄️ 🧑 🛏️ 🐾 Ja 6 2 Nee</p> <p>di. 16 juli - 7 nachten</p> <p>- 23% van: EUR 1599,- voor: EUR 1239,-</p>	 <p>❄️ 🧑 🛏️ 🐾 Ja 7 3 Nee</p> <p>za. 13 juli - 7 nachten</p> <p>voor: EUR 1113,-</p>	 <p>❄️ 🧑 🛏️ 🐾 Ja 6 2 Nee</p> <p>za. 13 juli - 7 nachten</p> <p>voor: EUR 1330,-</p>	 <p>❄️ 🧑 🛏️ 🐾 Ja 5 2 Nee</p> <p>za. 13 juli - 7 nachten</p> <p>- 10% van: EUR 1176,- voor: EUR 1058,-</p>

- Welke caravan is het kleinst? Welke is het grootst? Hoeveel is het verschil in grootte?

- Hakim zegt:
'Hoe groter de stacaravan, hoe duurder hij is.'
Heeft Hakim gelijk? Leg je antwoord uit.

Je kunt bij de stacaravan ook lakens en handdoeken huren.

Optioneel bij te boeken

2-pers. linnenpakket	1x 1-persoons onderlaken, 2x 1-persoons dekbedovertrek, 2 kussenslopen	€ 24 per stuk
1-pers. linnenpakket	1x onderlaken, 1x dekbedovertrek, 1 kussensloop	€ 16 per stuk
handdoekenpakket	2x douchehanddoek	€ 8 per stuk
strandlakenpakket	2x strandlaken	€ 12 per stuk
babybed		€ 2 per nacht
kinderstoel		€ 2 per nacht

- Wat zijn de totale kosten als je voor 5 personen lakens en handdoeken huurt? _____
- Wat zou jij doen: huren of zelf meenemen? Bespreek samen waarom.

TERUGKIJKEN

Blader nog eens door het boekje. Deze rekenwoorden heb je gezien.

- Bespreek elk woord dat je hebt geleerd.
- Geef een voorbeeld of maak een tekening.

Wat vond je moeilijk en wat vond je makkelijk?

Woord	Voorbeeld of tekening
Verhouding, naar verhouding	
Schaal, op schaal	
Schaallijn	
Meter (m)	
Kilometer (km)	
Lengte, breedte, hoogte	
Oppervlakte	
Vierkante meter (m ²)	

INSTRUCTIE BEGELEIDER

1F R5 | De deur uit

WERKEN MET SUCCES!

VOORAF

Succes! Rekenen is bedoeld voor deelnemers die Nederlands kunnen spreken en lezen op niveau 1F.

Voor de boekjes op niveau Instroom is enige basale rekenkennis vereist. Het gaat om:

- Tellen tot en met 100 (en terug); ook in stappen van 10;
- Uitspreken van getallen (tot en met duizend en de duizendtallen);
- Vergelijken en ordenen van hele getallen;
- Vlot rekenen tot 20;
- Verdubbelen, halveren, keer 10, gedeeld door 10 met eenvoudige getallen;
- Herkennen en uitspreken van geldbedragen;
- Klok kijken (digitaal en analoog); alleen hele en halve uren.

KENMERKEN EN DIDACTIEK

Rekenen is in deze boekjes bedoeld als het leren omgaan met getallen, met maten en diagrammen in het dagelijks leven. Bij 'rekenen' denken mensen vaak aan het schoolvak op de basisschool. Het tempo waarin het rekenen daar geleerd moest worden, de eisen die daarbij gesteld werden, en de abstractie van sommige onderwerpen, hebben bij veel schoolverlaters en deelnemers aan rekencursussen geleid tot een zekere blokkade bij het zien van rekenopgaven. Ze hadden moeite met rekenen op school, vinden rekenen moeilijk en zijn bang dat ze het niet kunnen. De term rekenangst valt dan vaak. In deze rekenboekjes worden rekenbegrippen opnieuw geïntroduceerd vanuit betekenisvolle contexten en probleemsituaties. De aanwezige, soms fragmentarische kennis van de deelnemer zal in eerste instantie de aanpak die de deelnemer kiest sturen. Als begeleider probeert u zo dicht mogelijk aan te sluiten bij deze aanpak. Het praten over de aanpak en het reflecteren op andere aanpakken kan de deelnemer helpen om een volgende stap te zetten. Het kan dat de deelnemer het daarna efficiënter aanpakt. Een belangrijk doel van deze boekjes is om de deelnemer met meer zelfvertrouwen rekensituaties aan te pakken.

AANPAK OPDRACHTEN

Er zijn verschillende activiteiten, zoals:

- Verkennen en bespreken van de situatie vanuit de leestekst en foto(s);
- Bespreken van de aanpak met de deelnemer. Regelmatig ondersteund door aanpakken van anderen te laten zien, aangeduid met: 'zo doen zij het' (zie ook verderop);
- Bespreken van de resultaten van het schatten, meten of berekenen;

- Werken met de stukjes theorie (herkenbaar aan de blauwe kaders). Deze bieden zo nodig uitleg bij een rekenonderwerp;
- Inzetten van de rekenkaarten die extra uitleg en oefening bieden;
- Aanbieden van verwerkingsopdrachten
- Werken met websites die passen bij het thema en bij de opdrachten in het boekje.

Maak het rekenen ook praktisch. Laat bijvoorbeeld deelnemers iets meten; laat ze bedragen betalen en teruggeven met (speel)geld. Zorg dat de benodigde materialen (zie p.24) beschikbaar zijn.

Stimuleer deelnemers om zoveel mogelijk gegevens van thuis, werk of dagelijkse activiteiten te gebruiken om mee te rekenen. Laat ze eigen materiaal meenemen naar de les. Denk aan: bankafschriften, plattegronden, folders, agenda, kassabonnen, werkrooster, formulieren etcetera. Dit verhoogt de toepassingswaarde en kan ook motiverend werken. Stimuleer deelnemers ook om bepaalde vaardigheden te oefenen. Denk daarbij bijvoorbeeld aan het gepast betalen, het werken met verschillende maten en eenvoudige bewerkingen met getallen. Dit oefenen kan speels en vaak ook digitaal.

Elk boekje is opgezet vanuit een thema. Dat betekent dat er meerdere rekenonderwerpen in elk boekje aan bod zullen komen. Kijk met de deelnemer na een activiteit terug op de rekeninhoud en benoem de vaardigheid die aan de orde geweest is. Bij de aanwijzingen per opgave vindt u vaak suggesties voor passende activiteiten om te oefenen.

ZO DOEN ZIJ HET

Regelmatig vind je in de boekjes een opdracht met de titel: 'Zo doen zij het'. In zo'n opdracht worden verschillende manieren om het probleem (uit een vorige opdracht) op te lossen beschreven. Hierbij wordt vaak gebruik gemaakt van ondersteunende visuele rekenmodellen.

In deze opdrachten gaat er niet om dat elke deelnemer verschillende aanpakken leert, maar dat ze zien dat er 'meerdere wegen naar Rome leiden' en dat ieder (en dus ook zij) zijn eigen aanpak mag hebben. Het zien van oplossingen van anderen kan ook helpen om te reflecteren op de eigen aanpak.

Het is belangrijk dat je als begeleider de getoonde strategieën vooraf goed doorneemt en ze begrijpt. Vraag altijd eerst de deelnemer(s) zelf naar haar of zijn aanpak voor je je samen met de deelnemer(s) verdiept in de aanpakken van anderen.

THEMA EN REKENINHOUD

Het thema van dit boekje is De deur uit. Het gaat het dan vooral om activiteiten buitenshuis – een dagje uit, op bezoek, op vakantie. De rekenkundige aspecten hebben dan vaak te maken met het zoeken van informatie, het plannen vooral in de tijd, uitzoeken van vervoer, werken met kaarten en plattegronden en het schatten en berekenen van de kosten. Alle rekendomeinen getallen, verhoudingen, meten en meetkunde en verbanden komen aan bod. Het is handig om de volgende materialen bij de hand te hebben: liniaal, dun touw, meetlinten, schilderstape.

VOORUITKIJKEN

De afbeeldingen en de vragen zijn bedoeld om aan de praat te raken over het thema en om (voor)kennis te activeren. Het is belangrijk om dicht bij de ervaringen van deelnemer te blijven. Bespreek de ervaringen met een dagje uit en vakantie. Waar ga je naar toe? Hoe regel je dat? Doe je dat zelf? Wat kom je dan allemaal tegen wat je moeilijk vindt? Vraag de deelnemers ook wat dit te maken heeft met rekenen (in brede zin). U kunt altijd zelf andere vragen stellen en daarover praten. Neem samen de inhoudsopgave door en bepaal aan welke onderwerpen de deelnemer gaat werken en in welke volgorde.

1. OP BEZOEK BIJ EEN VRIENDIN

OPDRACHT 1 EN 2

Bespreek in opdracht 1 de ervaringen van de deelnemer met op bezoek gaan bij vrienden of familie en de reistijd. In opdracht 2 plant een fictief persoon een bezoek. Hier is kennis van tijd nodig (1 uur = 60 minuten) en van digitale tijdnnotatie. Ook moet de deelnemer een tijdsduur kunnen bepalen. Op het bord staan de vertrektijden gesplitst in uur en minuten in een zogenoemd steelbladdiagram.

Antwoorden 1:

- Zullen verschillen. De vraag hoe ver weg iemand woont kun je beantwoorden in tijd of in een afstand.

Antwoorden 2:

- Ongeveer om 9.50 uur; 48 minuten (lopen + bus); Elke 20 minuten; Elke 30 minuten (half uur); Tussen twee bussen zit geen vast aantal minuten, wel steeds circa een kwartier.

OPDRACHT 3 EN 4

Hier gaat het om het vergelijken van aanbiedingen met 2 of 3 voor een bepaalde prijs. Deze zijn aantrekkelijk en leveren voordeel op, maar alleen als je er ook echt 2 nodig hebt. Bespreek met de deelnemers waar ze dit soort aanbiedingen tegenkomen. Ze vergelijken steeds twee aanbiedingen en doen dit zowel absoluut (met de bedragen) als relatief (de kosten per eenheid). Neem de uitleg samen door. Bij het vergelijken naar verhouding kies je een gelijk(e) aantal of hoeveelheid beide aanbiedingen. Je kunt altijd 'terugrekenen naar 1', maar dan zijn de getallen vaak niet 'mooi' (heel klein of veel decimalen).

Meestal is het eenvoudiger om naar een groter(e) aantal/hoeveelheid te gaan. Hiervoor is getalkennis nodig.

Antwoorden 3:

- Antwoorden kunnen verschillen. Het gaat om de argu-

menten, bijv. 1 bos want ik heb er maar 1 nodig; 1 bos want dat kost minder (€3); 2 bossen want dat is voordelig (€5 ipv €6, dus €2,50 per bos).

- Antwoorden kunnen verschillen. Bijv. €7 (markt) is meer dan €5 (supermarkt); omgerekend per bos is de markt het goedkoopst: $€7:3 = €2,33$ per bos.

Antwoorden 4:

- Bananen. Reken beide om naar 3 kg. Dit kost $3 \times €1,95$ dus iets minder dan €6 en bij de 2e optie $2 \times €3 = €6$. Dus de eerste optie is goedkoper.
- Sokken. Vergelijk de prijs van 15 paar (3x5). Optie 1 kost $5 \times €4 = €20$ en bij optie 2 is het 15 paar voor $3 \times €7,50 = €22,50$. Dus optie 1 is goedkoper. Je kunt ook de prijs per paar berekenen, maar dat komt niet mooi uit.

OPDRACHT 5 T/M 7

Deelnemers werken met een kaart op schaal en rekenen met afstand, tijd en snelheid. Schaal en snelheid zijn verhoudingen. Neem de uitleg over schaal samen door. Je kunt meten op de kaart met een liniaal. Als er veel bochten zijn kun je de afstand ook afpassen met een touwtje of strookje papier.

Antwoorden 5:

- Dit geeft de schaal van de kaart aan; Ongeveer 12 centimeter; Ongeveer 1200 meter (1,2 km); Je kunt niet langs de rechte lijn 1,2 km lopen (hemelsbreed). Je zult omlopen via verschillende straatjes, dat is dus meer dan 1,2 km.

Antwoorden 6:

- Afhankelijk van getekende route, waarschijnlijk 3 of 4 km; 1,5 - 2 uur (inclusief pauze). Bedenk dat een winkeltempo lager is dan wandeltempo.

Antwoorden 7:

- Het is krap maar het kan. Start 14.30 dan 2 uur lopen met pauze tot 16.30. Dan terug naar huis in 45 min tot 17.15.

2. NAAR EEN MEEZINGFESTIVAL

OPDRACHT 8 EN 9

Het gaat om het bepalen van afstand en reistijd naar een festival op twee locaties. Op de kaart schat je de afstand hemelsbreed (zie ook opdracht 5), de reistijd is afhankelijk van wegen of OV-verbindingen. Zo kan een reis langer duren terwijl het minder km zijn.

Antwoorden 8:

- Arnhem ongeveer 25 km, Oldebroek ongeveer 40 km. Schat met de schaallijn.
- Zoeken met google maps van centrum naar centrum levert (tijd ongeveer):

	auto	OV
Zutphen - Oldebroek	55 min.	73 min.
Zutphen - Arnhem	45 min.	23-30 min.

- Beste keuze: Arnhem

Antwoorden 9:

- Oldebroek: open 6,5 uur, meezing 5 uur.
- Arnhem: open 5:15 u, meezing: 3:15 u.
- Rond 19.30, dan begint het pas echt. Hier kunnen ook andere argumenten gelden.

- Auto: 3 kwartier rijden plus auto wegzetten. Totaal ruim 1 uur vooraf vertrekken. Met OV: half uur trein en dan nog van en naar stations, ca. 1,5 uur vooraf vertrekken.

OPDRACHT 10 EN 11

Bij festivals let je op de prijzen van kaartjes in relatie tot zicht op het podium.

Antwoorden 10:

- €19,00 (17,50 + 1,50); €36,50 (35,- + 1,50); €6,- goedkoper of €11,50 duurder

Antwoorden 11:

- Ligt aan het zicht op het podium. Zuid kijkt recht op podium, maar van ver.
- Dichterbij het podium + festivalsfeer

OPDRACHT 12 T/M 14

De deelnemer moet al begrip hebben van oppervlakte en weten dat de oppervlakte van een rechthoek kan worden berekend met lengte x breedte. Als dit niet zo is bekijk dan de uitleg op p.18 en de rekenkaart over oppervlakte.

Antwoorden 12 en 13:

- Bijv. 50 x 100 meter. Bespreek ook wat realistische maten zijn voor een tent

Antwoorden 14:

- Op 1 m² passen ongeveer 3-4 mensen; 5000 x 4 = 20.000 mensen; Er moeten dan 12.000 mensen staan; 105 x 68 = 4.170 m². Dus totaal 4 x 4.170 maximaal ruim 16.000 mensen op het veld.

OPDRACHT 15

De munten waarmee je op festivals betaalt kunnen vaak worden doorgebroken. Bespreek ervaringen van de deelnemers.

Antwoorden 15:

- Frisdrank, bier € 2,50 - Wijn € 3,75, Sterke drank € 5,00 - Chips € 1,25;
- Antwoorden verschillen, bv. per uur 1 drankje, met z'n tweeën 6 drankjes, 6- 9 munten.
- Werk verschillende varianten uit. Netjes opschrijven, dan krijg je gevoel voor de verschillen.

3. DAGJE UIT IN AMSTERDAM

OPDRACHT 16 T/M 18

Eerst globaal afstanden schatten op de kaart en dan reistijden opzoeken op internet en vergelijken zie ook opdracht 8. Extra: laat bij opdracht 18 ook de reistijden voor de andere gezinnen berekenen. Kijk na opdracht 18 terug naar de schatting bij 16.

Antwoorden 16:

- 7 volwassenen en 5 kinderen; Zwolle is het verst (scheelt niet veel met Den Bosch), dus waarschijnlijk langste reistijd; Leiden dichtstbij, dus waarschijnlijk kortste reistijd.

Antwoorden 17:

- Verschillen in tijdsduur en aantal keer overstappen en vertrek- en aankomsttijden.
- Antwoorden zullen verschillen. 1e optie geeft veel wachttijd op Amsterdam, maar als je de trein mist kom je toch nog op tijd. 2^e optie is kortst, maar 2x overstappen is minder gunstig met kinderen. 3e optie lijkt optimaal.

Antwoorden 18:

- Antwoorden verschillen. Bijv. auto is sneller en van deur-deur; is handig met baby. Parkeerkosten kunnen nadeel zijn.
- Google maps geeft: Auto 1:20-1:30 uur. OV (ruim) 2 uur. Bij keuze auto of OV spelen verschillende redenen.

OPDRACHT 19

het inschatten van tijd staat centraal. Op de kaart kun je de loopafstanden schatten. Met een groep gaat alles langzamer dan alleen of met z'n tweeën.

Antwoorden 19: zullen verschillen.

OPDRACHT 20 EN 21

Kosten eerlijk verdelen komt vaak voor bij cadeaus, uitjes en vakanties. Je kunt samen een pot maken, of een app gebruiken zoals 'Wie betaalt wat'. Herkent de deelnemer dit?

Antwoorden 20:

- 7 volwassenen, 3 betalende kinderen = 7 x €25,- + 3 x €21,- = €238,00

Antwoorden 21:

- 12 drankjes; 70 delen door drie gezinnen is ongeveer 23 euro; Antwoorden kunnen verschillen, bijv. 1 bier + 1 spa-rood kost €4 euro. €70 delen door 3 gezinnen is ruim €23,- per gezin. Dan betalen ze bijna €20,- te veel. Eerlijker manier kan zijn: €70,- delen door 12 mensen = €5,80 per persoon. Dan betalen ze €1,80 te veel of alleen eigen consumpties laten betalen (is vaak veel gedoe).

4. OP VAKANTIE MET HET VLIEGTUIG

OPDRACHT 22

Bespreek argumenten die spelen bij het kiezen van reisdata: prijs, reizen in weekend of niet, etc. Als je een all-inn reis boekt hoef je dit niet zelf uit te zoeken. Bespreek de structuur in de tabel met data en prijzen.

Antwoorden:

- 11 juli -> 18 juli terug. Let op: tel 7 nachten; Dat kost €107 per persoon;
- Opties liggen op diagonaal: 10 heen 17 terug, 11 heen 18 terug, etc. Goedkoopste = €89,-, duurste = €155,- Verschil = €66,-; verschil per gezin: 5x €89,- = €445,- en 5x €155,- = €775,-. Verschil is €330;
- Advies: niet in het weekend vertrekken. Vertrek 10 juli, met kosten: 5 x 89,- (reis) + 29 (boekings) + 100 (2 koffers heen en terug) = € 574,-

OPDRACHT 23 EN 24

Er gelden regels voor bagage afmetingen, gewicht en hoeveelheden. Bespreek de betekenis van 55 bij 35 bij 20 cm en ook de notatie: 55 x 35 x 20 cm. Bekijk en bespreek alle gegevens van de koffers.

Antwoorden 23:

- Alle koffers, alleen de eerst past onder de stoel; wat je de beste vindt verschilt afhankelijk van bijv. prijs, gewicht en inhoud; eigen tas kan gemeten worden.

Antwoorden 24:

Om een idee van 100 ml te krijgen, kun je dit afmeten met een glas en een maatbeker

Antwoorden 24: zullen verschillen.

OPDRACHT 25 T/M 27

Ga na wat de deelnemer weet van plattegronden en oppervlakte. Zie ook uitleg.

Antwoorden 25:

- 5 personen; Ongeveer 8 m lang en 3 meter breed; ja ongeveer.

Antwoorden 26:

- Antwoorden zullen verschillen. Schatten kan met grote stappen of deurbreedte (ongeveer 1 m) en soms ook met plafondplaten, of ramen. Een bed is ongeveer 2 meter lang en 90 cm breed.

Antwoorden 27:

- Tekeningen zullen verschillen. Auto is max. 2 bij 5 m.

OPDRACHT 28

Bespreek alle informatie over de stacaravans. Schat of bereken bijv. of de korting klopt.

Antwoorden: 28:

- De eerste twee caravans zijn het kleinst (24 m²). Het verschil met de grootste (Oase) is 6 m²; de uitspraak klopt niet: de goedkoopste is niet de kleinste; kosten: (2p bed: 1 x 24) + (1p bed: 3 x 16) + 3 setjes van 2-douchehanddoeken (3 x 8) is totaal 96 euro. Zelf meenemen is fijner.

COLOFON

De methode Succes! is een uitgave van Stichting Lezen & Schrijven.

Deze uitgave is ontwikkeld door Universiteit Utrecht in opdracht van en in samenwerking met Stichting Lezen & Schrijven. Met dank aan de Vrije Universiteit Amsterdam, afdeling VU-NT2.

Deze uitgave is onderdeel van het samenwerkingsprogramma Taal voor het Leven. Dit programma wordt aangeboden door Stichting Lezen & Schrijven en gefinancierd door de Rijksoverheid.


Fijn dat je Succes! Rekenen wilt gebruiken. Voor het begeleiden van deelnemers op basis van deze methode is een training voor vrijwilligers beschikbaar.

Kijk voor meer informatie op taalvoorhetleven.nl/succes.

Indien je (delen uit) deze uitgave wilt hergebruiken of kopiëren, werken we hier graag aan mee.

We vragen je dit vooraf af te stemmen met Stichting Lezen & Schrijven via info@lezenenschrijven.nl.

Augustus 2019 © Stichting Lezen & Schrijven, Den Haag



Met de boekjes van Succes! kun je beter leren lezen, spreken, schrijven en rekenen. Je leert ook beter omgaan met de computer en internet. Succes! is beschikbaar in drie niveaus. De methode bestaat uit een reeks boekjes rond situaties uit het dagelijks leven en werk. De boekjes kun je per niveau los gebruiken.

Ken je iemand die moeite heeft met lezen en schrijven of rekenen? Of ken je iemand die anderen graag wil helpen als taalvrijwilliger? Bel dan naar onderstaand telefoonnummer voor advies.

beter lezen en schrijven



 **0800 023 44 44**

www.taalvoorhetleven.nl